

STRENGTHENING DEFENSE AND SECURITY EDUCATION AT QUANG BINH UNIVERSITY IN THE CURRENT PERIOD

TĂNG CƯỜNG CÔNG TÁC GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG-AN NINH Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC QUẢNG BÌNH TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

Dương Thế Công
Trường Đại học Quảng Bình

ABSTRACT: *In recent years, the education of national defense and security has achieved many important results, contributing to the university development. However, before the request, the task in the new situation requires the school to continue to thoroughly grasp the Party's views and guidelines, the State's laws on defense and security education. Accordingly, implementation and solutions can be synchronized to further improve the quality of national defense and security education.*

Keywords: *National defense and security education, Quang Binh University.*

TÓM TẮT: *Trong những năm qua, công tác giáo dục quốc phòng và an ninh của Trường Đại học Quảng Bình đã đạt được nhiều kết quả quan trọng, góp phần xây dựng nhà trường ngày càng phát triển. Tuy nhiên, trước yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới đòi hỏi Nhà trường cần tiếp tục quán triệt sâu sắc quan điểm, đường lối của Đảng, pháp luật của Nhà nước về giáo dục quốc phòng và an ninh, thực hiện đồng bộ các giải pháp để nâng cao hơn nữa chất lượng giáo dục quốc phòng an ninh của Nhà trường.*

Từ khóa: *Giáo dục quốc phòng và an ninh, Trường Đại học Quảng Bình.*

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Đảng ta xác định “Giáo dục quốc phòng và an ninh (GDQP-AN) là bộ phận của nền giáo dục quốc dân nhằm thống nhất nhận thức về nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc, xây dựng con người mới phát triển toàn diện, là nhiệm vụ có ý nghĩa chính trị quan trọng, có tầm chiến lược lâu dài, góp phần xây dựng nền quốc phòng toàn dân, thế trận an ninh nhân dân ngày càng vững mạnh”[1].

Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên là chủ trương lớn của Đảng, Nhà nước, nhằm “trang bị cho sinh viên những nội dung cơ bản về đường lối quân sự, công tác quốc phòng an ninh và các kiến thức, kỹ năng quân sự cần thiết để sinh viên nhận

thức đầy đủ về quyền, nghĩa vụ, trách nhiệm của mình đối với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới”.

“Hiện nay, tình hình thế giới và khu vực tiếp tục diễn biến phức tạp, tiềm ẩn những yếu tố khó lường. Ở trong nước, các thế lực thù địch vẫn ráo riết chống phá bằng chiến lược “diễn biến hòa bình”, các hành động xâm hại chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ của nước ta vẫn tiếp diễn dưới nhiều hình thức, âm mưu và các thủ đoạn hết sức tinh vi” [2]. Sinh viên ở các trường đại học và cao đẳng là đối tượng dễ bị lôi cuốn vào các trào lưu mới. Bên cạnh đó, một bộ phận không nhỏ học sinh, sinh viên đã và đang bị tác động mạnh mẽ bởi mặt trái của cơ chế

thị trường, có những biểu hiện xuống cấp về đạo đức, lối sống, dễ bị kẻ xấu kích động, lôi kéo... Thực trạng trên dẫn đến việc cần thiết phải tăng cường công tác giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên ở Trường Đại học Quảng Bình trong giai đoạn hiện nay.

2. NỘI DUNG

2.1. Đánh giá việc thực hiện nhiệm vụ Giáo dục Quốc phòng - an ninh trong thời gian qua.

2.1.1. Thuận lợi

- Trường Đại học Quảng Bình luôn được sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo của UBND tỉnh, của Bộ GD&ĐT, BCH quân sự thành phố Đồng Hới về công tác giáo dục và đào tạo nói chung và công tác giáo dục quốc phòng an ninh nói riêng.

- Đảng ủy, BGH Nhà trường, trực tiếp là Khoa GDTC-QP luôn chú trọng quan tâm, chỉ đạo thực hiện nghiêm túc việc dạy học môn GDQP-AN và công tác đảm bảo trật tự an toàn trường học, công tác quốc phòng quân sự địa phương.

- Đội ngũ cán bộ giảng viên của nhà trường được đào tạo trong môi trường quân sự, do đó luôn có ý thức tổ chức kỷ luật, chấp hành tốt đường lối chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước. Tích cực bồi dưỡng nâng cao trình độ, tâm huyết với nghề nghiệp, yêu thương, tôn trọng sinh viên. Giúp sinh viên hoàn thiện kỹ năng sống, khơi gợi lòng yêu nước, củng cố niềm tin vào Đảng và Nhà nước ta trước âm mưu chia rẽ, phản động của các thế lực thù địch trong và ngoài nước.

- Sinh viên nhà trường có ý thức tu dưỡng rèn luyện tốt, chăm chỉ học tập, tích cực tham gia các hoạt động của nhà trường.

- Cơ sở vật chất cơ bản đảm bảo phục vụ hiệu quả cho công tác dạy và học: sân bãi, trang thiết bị đồ dùng dạy học khá đầy đủ, đáp ứng việc đổi mới phương pháp dạy học môn GDQP-AN ở nhà trường.

- Tình hình an ninh chính trị trật tự an toàn xã hội, khu vực nơi trường đóng trú luôn được đảm bảo và ổn định tốt.

2.1.2. Khó khăn

- Chất lượng tuyển sinh đầu vào chưa cao, một số sinh viên chưa nhận thức đầy đủ về tầm quan trọng của môn học GDQP-AN, coi đây là môn học không dùng để tích lũy tín chỉ, mà chỉ là điều kiện để xét tốt nghiệp ra trường, chính vì vậy số ít sinh viên thường xem nhẹ môn học này.

- Trang thiết bị dạy học môn GDQP-AN còn thiếu hiện đại, nhiều thiết bị đã cũ, không còn sự chuẩn xác, thao trường học chiến thuật còn hạn chế.

2.1.3. Kết quả đạt được

- Bám sát và thực hiện tốt nhiệm vụ chính trị trong Nhà trường, chủ động đổi mới, từng bước nâng cao chất lượng công tác giáo dục quốc phòng, an ninh. Xây dựng tinh thần đại đoàn kết, phát huy sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị, dựa vào cán bộ công chức, giảng viên và sinh viên để thực hiện nhiệm vụ bảo vệ an ninh chính trị, giữ gìn trật tự an toàn xã hội trong nhà trường.

- Các giảng viên Bộ môn GDQP-AN luôn xác định đúng yêu cầu nhiệm vụ giảng dạy, tính chất đặc thù môn học nên đã làm tốt công tác chuẩn bị hồ sơ bài giảng và cơ sở vật chất phục vụ cho giảng dạy, thực hiện tốt các bài giảng quốc phòng và an ninh, thông qua đó kiên trì giáo dục chính trị tư tưởng cho sinh viên trong nhà trường nhận

thức rõ và quyết tâm phòng chống các âm mưu, thủ đoạn trong chiến lược “Diễn biến hoà bình” của kẻ thù, góp phần chống khuynh hướng thương mại hoá, đề phòng khuynh hướng phi chính trị hoá giáo dục đào tạo, góp phần xây dựng những con người vừa có đức, vừa có tài cho đất nước. Nhà trường luôn cử giảng viên GDQP-AN đi tập huấn chuyên môn nghiệp vụ theo kế hoạch của Bộ Giáo dục và Đào tạo để bổ sung và nâng cao nhận thức, chuyên môn nghiệp vụ, tích lũy kinh nghiệm trong giảng dạy môn học mang tính đặc thù tại trường. Hàng năm Bộ môn GDQP-AN luôn hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ chính trị của Nhà trường giao cho.

- Nhà trường đã xử lý tốt các vấn đề liên quan đến an ninh, trật tự, có sách lược mềm dẻo, linh hoạt, tranh thủ sự đồng thuận của cán bộ công chức, giảng viên và sinh viên, kiên quyết ngăn chặn mưu đồ làm biến dạng mục tiêu, nguyên lý giáo dục đào tạo lớp người kế tục, sự nghiệp cách mạng của cha ông, trung thành với lý tưởng độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội.

- Nhìn chung sinh viên sau khi học tập môn GDQP-AN, đều đã có nhận thức đúng đắn và hiểu rõ đường lối lãnh đạo cách mạng của Đảng ta trong giai đoạn hiện nay, nắm chắc nội dung công tác xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới. Sinh viên cũng đã nhận thức được âm mưu thủ đoạn của kẻ thù chống phá cách mạng nước ta trong chiến lược “Diễn biến hòa bình” và bạo loạn lật đổ, từ đó xây dựng ý thức tự giác trong học tập và rèn luyện tại trường, học tập truyền thống tốt đẹp của lực lượng vũ trang nhân dân và kinh nghiệm đánh giặc của cha ông. Sinh viên đã xác định ý

thức trách nhiệm của cá nhân trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

2.1.4. Bài học kinh nghiệm

Đảng ủy, Ban Giám hiệu Nhà trường thường xuyên quán triệt và triển khai đưa vào Nghị quyết của Đảng bộ nhiệm kỳ, năm và hàng tháng đối với công tác GDQPAN cho sinh viên; Chỉ thị số 12-CT/TW ngày 03/5/2007 của Bộ chính trị (Khóa X) về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác GDQP-AN trong tình hình mới; Luật GDQP-AN để lãnh đạo, tổ chức thực hiện. Đồng thời, tích cực chỉ đạo đổi mới hình thức dạy và học, đưa công nghệ thông tin vào giảng dạy với phương châm: Học đi đôi với hành, Nhà trường đã xây dựng phòng học riêng, có sân bãi tập luyện và đảm bảo đủ cơ sở vật chất, giáo án, tài liệu và trang thiết bị dạy học được quy định trong danh mục và tiêu chuẩn bộ mẫu thiết bị dạy học của Bộ Giáo dục và Đào tạo đối với bộ môn Giáo dục quốc phòng - an ninh. Chủ động khắc phục những khó khăn về cơ sở vật chất, trang thiết bị, tạo điều kiện cho đội ngũ giảng viên nâng cao trình độ nên chất lượng GDQP-AN luôn đảm bảo tốt mục tiêu đề ra.

2.2. Một số giải pháp tăng cường công tác giáo dục quốc phòng - an ninh trong giai đoạn hiện nay.

2.2.1. Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng ủy, Ban Giám hiệu và phát huy sức mạnh của cả hệ thống chính trị Nhà trường.

Công tác giáo dục quốc phòng an ninh phải đặt dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo trực tiếp của Đảng ủy, sự quản lý của Ban Giám hiệu, sự phối hợp chặt chẽ, thống nhất giữa các tổ chức trong hệ thống chính trị của nhà trường nhằm tạo sức mạnh tổng hợp trong

thực hiện công tác giáo dục quốc phòng an ninh. Tạo môi trường thuận lợi cho sinh viên tiếp tục tổ chức tốt các chương trình, các phong trào, các cuộc vận động nhằm thu hút đông đảo sinh viên tham gia, phát huy tốt vai trò trong việc bồi dưỡng, rèn luyện, giáo dục quốc phòng, nâng cao ý thức, trách nhiệm trong việc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Quá trình tổ chức thực hiện, cần lấy kết quả công tác này là một tiêu chí để đánh giá năng lực lãnh đạo, quản lý của các tổ chức đảng, chính quyền và cán bộ, đảng viên.

2.2.2. Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục về vị trí, vai trò của công tác giáo dục quốc phòng và an ninh

Trước hết, đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục, nâng cao nhận thức của cán bộ, giảng viên và sinh viên về tầm quan trọng của công tác GDQP-AN trong tình hình hiện nay; tiếp tục quán triệt, thực hiện nghiêm các chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về công tác GDQP-AN, trọng tâm là Chỉ thị 12-CT/TW, ngày 03-5-2007 của Bộ Chính trị về “tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giáo dục quốc phòng - an ninh trong tình hình mới”, Luật Giáo dục quốc phòng và an ninh năm 2018, Quán triệt và thực hiện nghiêm túc các quy định, chỉ đạo, hướng dẫn của Hội đồng giáo dục quốc phòng và an ninh quân khu 4 và của tỉnh Quảng Bình. Nghị định 13/2014-NĐ-CP của Chính phủ quy định chi tiết và biện pháp thi hành Luật Giáo dục quốc phòng và an ninh,... để thống nhất nhận thức, tư tưởng, hành động tạo điều kiện thực hiện đồng bộ, hiệu quả. Nâng cao nhận thức, ý thức trách nhiệm của mỗi tổ chức, cá nhân

trong việc thực hiện nhiệm vụ xây dựng nền quốc phòng toàn dân và an ninh nhân dân vững mạnh, toàn diện góp phần làm thất bại âm mưu “diễn biến hòa bình”, bạo loạn lật đổ của các thế lực thù địch.

2.2.3. Chú trọng nâng cao hiệu quả hoạt động của Bộ môn GDQP-AN

Trong những năm qua, Bộ môn GDQP-AN đã khẳng định được vị trí, vai trò, góp phần quan trọng vào thực hiện công tác GDQP-AN ở Nhà trường. Đảng ủy, Ban Giám hiệu chú trọng tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo và kiểm tra hoạt động của Bộ môn GDQP-AN; tạo điều kiện để Bộ môn phát huy đầy đủ vai trò trong việc tham mưu, tư vấn, xây dựng các chương trình, kế hoạch GDQP-AN, cũng như tiến hành công tác thanh tra, kiểm tra, đôn đốc, giám sát việc thực hiện công tác GDQP-AN ở Nhà trường. Bộ môn GDQP-AN cần nắm vững chức năng, nhiệm vụ được giao, tiến hành phân công trách nhiệm cụ thể cho từng thành viên, tích cực đổi mới nội dung, hình thức, phương pháp, nâng cao hiệu quả hoạt động, đáp ứng yêu cầu công tác GDQP-AN trong tình hình mới.

Tiếp tục đẩy mạnh công tác giáo dục, bồi dưỡng kiến thức QP&AN cho cán bộ công chức, viên chức, giảng viên trong Nhà trường để tạo ra sức mạnh tổng hợp trong công tác GDQP-AN cho sinh viên. Phối hợp chặt chẽ với các cơ quan chức năng thực hiện tốt việc bồi dưỡng kiến thức QP&AN cho các đối tượng theo phân cấp tại Nghị định 13/2014/NĐ-CP, ngày 25-02-2014 của Chính phủ[3]; phấn đấu 100% cán bộ, đảng viên thuộc diện bồi dưỡng kiến thức QP-AN đều hoàn thành chương trình theo quy định. Nhà trường tích cực phối

hợp chặt chẽ với Bộ Giáo dục và Đào tạo, BCHQS Đồng Hới và các cơ quan chức năng trên địa bàn để nâng cao chất lượng GDQP-AN cho sinh viên. Trong đó, chú trọng nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên GDQP&AN. Tích cực đổi mới phương pháp, ứng dụng công nghệ thông tin vào giảng dạy; tăng cường đầu tư nâng cấp cơ sở vật chất, thao trường, bãi tập quân sự đáp ứng yêu cầu môn học, tích cực huy động các nguồn lực để củng cố, xây dựng, không ngừng nâng cao chất lượng hoạt động của Bộ môn GDQP&AN.

2.2.4. Phát huy vai trò tích cực, chủ động, tự giác của sinh viên trong quá trình tham gia học tập môn GDQP&AN.

Đây là giải pháp có ý nghĩa quyết định đến chất lượng, hiệu quả công tác GDQP-AN cho sinh viên hiện nay. Bởi vì, sinh viên là chủ thể của quá trình nhận thức, trực tiếp lĩnh hội, chuyển hoá tri thức chính trị, quân sự, quốc phòng thành nhận thức, tình cảm, niềm tin, ý chí quyết tâm thực hiện nhiệm vụ. Để phát huy tốt vai trò, tính tích cực tự giác của sinh viên, các tổ chức, lực lượng giáo dục cần phải thường xuyên làm tốt công tác tuyên truyền giáo dục nâng cao tinh thần yêu nước, tinh thần sẵn sàng thực hiện nghĩa vụ bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa, làm cho sinh viên hiểu rõ vị trí, vai trò của GDQP-AN trong sự nghiệp cách mạng mới; tiến hành động viên khen thưởng kịp thời, tạo khí thế và động cơ thi đua học tập, rèn luyện tích cực, khơi dậy tinh thần ham học, phát huy tối đa tính tích cực, tự giác học tập, rèn luyện của sinh viên, qua đó hạn chế được những tiêu cực, thụ động trong quá trình lĩnh hội kiến thức quốc phòng của sinh viên. Không ngừng nâng

cao trình độ kiến thức quân sự và năng lực hoạt động quốc phòng, tạo điều kiện cho sinh viên hoàn thành tốt chức trách nhiệm vụ công tác của mình.

2.2.5. Tiếp tục đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy học.

Hạn chế trong công tác giáo dục quốc phòng an ninh của Nhà trường là cơ sở vật chất trang thiết bị dạy học đã bị xuống cấp, do đó Nhà trường cần tiếp tục đầu tư trong thời gian tới để đáp ứng tốt yêu cầu đổi mới, nâng cao chất lượng GDQP-AN cho sinh viên nhằm nâng cao chất lượng môn học, giúp sinh viên tiếp cận với các loại vũ khí, khí tài sát thực tế chiến đấu, rèn luyện bản lĩnh, ý chí, thành thạo kỹ năng quân sự. Bên cạnh, việc mua sắm đầy đủ các trang thiết bị dạy học; củng cố cơ sở vật chất, phòng học chuyên dùng, sân bãi tập luyện đáp ứng yêu cầu môn học còn phải dành kinh phí để tiến hành sửa đổi, bổ sung nội dung, chương trình, giáo trình, tài liệu phù hợp với sự phát triển của bộ môn.

3. KẾT LUẬN

Trong những năm tới, sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc của toàn Đảng, toàn dân và toàn quân ta rất nặng nề, đan xen thời cơ, thuận lợi và thách thức, khó khăn. Theo đó, công tác giáo dục quốc phòng và an ninh có những nội dung mới, yêu cầu mới rất cao đòi hỏi các tổ chức, lực lượng thực hiện đồng bộ, quyết liệt nhiều giải pháp để đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ mới.

Công tác GDQP-AN cho học sinh, sinh viên là công tác quan trọng, thường xuyên và lâu dài của nhà trường nhằm giáo dục lòng yêu nước, yêu chủ nghĩa xã hội, lòng tự tôn dân tộc, ý thức sống và làm việc theo pháp luật, trách nhiệm xây dựng và

bảo vệ Tổ quốc. Phát huy kết quả đã đạt được, tập thể cán bộ đảng viên, giảng viên, công nhân viên và sinh viên quyết tâm làm tốt hơn nữa công tác GDQP&AN, thực hiện

nhiệm vụ đào tạo nguồn nhân lực có chất lượng đáp ứng yêu cầu xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới./

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Ban chấp hành Trung ương (2007), Chỉ thị số 12/CT-TW của Bộ chính trị về “Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giáo dục quốc phòng-an ninh trong tình hình mới”.
- [2] Đảng cộng sản Việt Nam, Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
- [3] Bộ Tổng Tham mưu, Cục Dân quân Tự vệ, Các văn bản về Giáo dục quốc phòng và an ninh, Hà Nội, 2021
- [4] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2016), Giáo trình Lý luận và phương pháp dạy học Giáo dục quốc phòng và an ninh (dùng cho đào tạo giáo viên và giảng viên giáo dục quốc phòng và an ninh), NXB Giáo dục Việt Nam.
- [5] Nguyễn Thiện Minh (2016), Tăng cường giáo dục quốc phòng và an ninh cho học sinh, sinh viên trong tình hình hiện nay, Tạp chí quốc phòng toàn dân.

Liên hệ:

ThS. Dương Thế Công

Khoa Giáo dục thể chất - Quốc phòng, Trường Đại học Quảng Bình

Địa chỉ: 312 Lý Thường Kiệt, Đồng Hới, Quảng Bình

Email: thecongddqpqb@gmail.com

Ngày nhận bài: 18/04/2022

Ngày gửi phản biện: 20/04/2022

Ngày duyệt đăng: 28/07/2022